

Charlotta Friberg om FITTSTIM OCH MARKNADSFÖRING

Omtalad har antologin *Fittstim* (Bokförlaget DN) onekligen blivit. Redan titeln är en provokation. Lustfyllt levererar de 18 unga, kvinnliga skribenterna tasksparkar mot mansgriseri och kvinnoförakt. Men den gapiga marknadsföringen av boken har effektivt dolt att *Fittstim* är något mer än en upprorisk kampskrift för unga kvinnor.

Antologin väckte uppmärksamhet innan den ens låg på bokhandelsdiskarna. Recensenterna fick sig tillskickade blå trosor med boktiteln i svart tryck. De unga arga kvinnorna, varav de flesta redan är etablerade namn i mediebranschen, presenterades i mittuppslag i Expressen. Publiceringen av ett sexistiskt och äckligt brev från en medelålders författare och rockartist till en av skribenterna som svar på en kritisk recension skapade en vältajmad kändisskandal. Allting föreföll mycket välregisserat.

FÖLJAKTLIGEN HANDLAR NU DEBATTEN OM *Fittstim* i första hand om upphovsrättsfrågor, om en rockstjärnas kvinnosyn och språkbruk, om en avsutten fackpamps dito och om bokförlagens nya marknadsföringsmetoder.

Antologin hade varit värd en mer seriös lansering. Författarna och de två redaktörerna Belinda Olsson och Linda Norrman Skugge borde ha litat mer till sin egen förmåga, i stället för att använda sig av lättköpta grepp.

FITTSTIM ÄR – vilket, trots medieuppståndelsen, tyvärr inte framkommit – nämligen något så ovanligt som en samling berättelser om flickors väg till vuxenhet. I litteraturen finns en uppsjö av skildringar av pojkars utveckling, om deras sökande efter en egen identitet, om deras första trevande kontaktförsök med det motsatta könet, om kränkningar och besvikelser och om hur en skör självkänsla efterhand etableras. För flickor som växt ifrån Kittyböckerna har inte så mycket annat än Mitt livs novell stått till buds.

I *Fittstim* blandas revoltlusta med hudlöshet i personligt hållna berättelser om kroppsfixering, sexualitet, smink, ätstörningar, förälskelser och försök att stå emot förutfattade meningar om kvinnlighet och yrkesval. Öppenhjärtigheten och okuvligheten impo-

nerar. Bärande tema i essäerna är kampen för att bli sedd som individ, inte som ett kön, inte som en del av ett kollektiv, utan som människa.

MEN I STÄLLET FÖR ATT LYFTA fram de egna texterna och låta dem stå för sig själva har flera av skribenterna pepprat sidorna med lönestatistik, uppgifter om andelen kvinnor på chefsbefattningar, citat från böcker och andra exempel (såsom det beryktade brevet) som ska illustrera det strukturella patriarkala förtrycket.

Texterna hade klarat sig bra utan de löst påhängda feministiska randmarkeringarna, i synnerhet som flera av skribenterna så tydligt deklarerar sin vägran att se sig som offer för könsfördomar, för en besvärlig uppväxt eller för andra omständigheter.

Redigeringen och den spekulativa lanseringen har givit antologin *Fittstim* publicitet. Men det är kollektivet som kommit i fokus, "fittstimmet" som enligt förordet nu "tar över världen". Gruppen av unga, kaxiga kvinnor som utmanar gubbvälde, fördomar och förstockning passar in i det säljande mediedramaturgiska konceptet. Men de enskilda skribenterna bakom antologin, många av dem mycket begåvade, har hamnat i bakgrunden.

DEN BOK SOM EGENTLIGEN handlar om kvinnors kamp för att bli sedda och för att bli behandlade som självständigt tänkande personer har föranlett en debatt där allt ljus i stället fallit över en halvgammal manlig rockartist.

Någon har anledning att vara efterklok.

Det må vara att Ulf Lundell är en tölp. Men *Fittstims* tema är ett annat.

Charlotta Friberg (charlotta.friberg@dn.se) är ledarskribent i Dagens Nyheter.